

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quod status virtutu[m] aßimilatur paradiso terrestri & cælesti. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

quodcumque inuenitum est gaudiū, fundamento caret: hoc de quo loquor, ad quod te conor perducere, solidū est, & quod plus pertinet introrsus. Idē: Fundamentum bonae mentis est, non gaudere vanis. Fundamentū hic esse dixi culmen, cum ad summa peruenient qui scit quo gaudeat, qui felicitatem suam in aliena potestate non posuit. Item Seneca. Improbæ voluptates non sunt solidæ, non sunt fideles: etiam si non nocent, fugiunt: potius aliquod bonum mansurum circūspice. Sola virtus præstat gaudiū perpetuū, securū, etiam si quid obsistat. nubium, materia interuenit, qua infra feruntur, nec vñquā die vincunt Greg. Absit ut tanta sit delectatio in vitiis, quanta est in virtutibus. ¶ De dignitate virtutis dicit Boë. Non virtutibus ex dignitate: sed ex virtutibus dignitati honor accessit. Idē: Virtuti propria dignitas inest. Virtus est beatitudo, vel felicitas præsenzis vita. Beatitudo virtutis de fonte cœlestis beatitudinis, amicis Dei in hac valle misericordia stillatur. Vnde 2. Cor. 12. dicit gl. Aug. In regione intelligibiliū beata vita in fonte suo bibitur: inde aliquid aspergitur huic humanae vita, vt in tentationibus huius seculi temperanter, fortiter, iustè, prudenterque vivatur. Tullius: In quo virtus est, nihil ei deest ad bene ac beatè vivendū. Macrobius: Solæ virtutes faciunt beatū: nullaque alia via quisquā hoc bonū adipiscitur. Sene. Ratio recta & consummata felicitatē hominis impieuit: hoc vñst̄ bonū hominis est, quod qui habet, etiam si aliis destituitur, laudādus est: quod qui nō habet, in aliorū omnium copia dānatur. Rationē verò rectā & consummatā facit virtus. Vnde Aug. dicit in libro Soliloquiorum, quod virtus est ratio recta vel perfecta: id est, rationis rectitudo vel perfectio.

Quod status virtutis assimilatur paradise terrestri & cœlesti. CAP. VIII.

Virbus seu gratia quasi paradisi facit in corde hominis. Eccl. 41. Gratia Dei sicut paradiſus in benedictionibus. Assimilatur cor vbi gratia est, paradiſo & terrestri & cœlesti. ¶ Terrestri tripliciter, scilicet amoenitate, fecunditate, & securitate. ¶ Amoenitatē & fecunditatē ibi faciūt quatuor virtutes, velut quatuor flumina paradiſi mente irrigātes. Vnde glo. Greg. super illud Gen. 2. Fluui⁹ egrediebatur de loco voluptatis ad irrigādū paradiſum &c. Quatuor flumina paradiſum irrigāt: quia dū his quatuor virtutib⁹ cor infunditur, ab omni desideriorū carnaliū astu temperatur. Ecc. 40. Sup. omnē aquā viriditas, & ad horā fluminis. Altitudo verò facit securitatē: qā sicut paradiſ⁹ terrestris in alto situs est ptingēs vñq; ad lunare circulū, sicut dicit gl. Str. super illud Gen. 2. Plātauerat De⁹ paradiſum voluptatis: sic cor

vñ

vbi Dei gratia est, in alto sitū est. Sene. Talis est sapientis animus, qualis mundus supra lunam: semper illic serenū est quod nō est alieni muneris: nec arbitrij alieni est, quod nō dedit fortuna, nō eripuit. ¶ Paradiso verò caelesti in quatuor assimilatur. Primo, in hoc quod est Dei habitatio placet enim Deo habitate in anima virtutibus ornata. Hier. Nihil quietius, nihil purius mente debet esse, quæ in Dei habitaculum preparanda est: quæ non auro tēpla fulgentia, non gēmis altaria distincta delendant, sed anima ornata virtutibus. rou. 8. Deliciae mēæ, esse cū filiis hominis. Bernardus animam huiusmodi calum vocat, dicens, Nec mirum, si calum hoc libenter inhabitat dominus Iesus, quod non quomodo ceteros dixit tantū ut fieret, sed pugnauit ut acquireret, occubuit ut redimeret. Secundò in hoc quod est locus luminis. Job 38. Nesti per quam viam spargitur lux. glo. iustitia est lux. Tertiò, quia locus est ordinati amoris. Brevis enim & vera diffinitio Virtutis, est ordo amoris: ut ait Aug. in lib. de Ciuit. Dei. Quartò, quia locus est gaudij. Esa. 51. Ponam desertum eius delicias & solitudinem eius quasi hortū Domini. Cor hominis antequam sit in gratia Dei, est velut desertum, sed per gratiā sit quasi hortus domini. Ita quatuor in parafiso caelesti inueniuntur. Est enim Dei habitatio, locus luminis, & ordinati amoris, & gaudij. ¶ Contraria verò quatuor prædictis cor peccatoris faciūt quasi infernū, cūm sit habitatio dæmonum, & habeat tenebras ignorantiae & culpar, & ignem prauæ concupiscentiæ, & verme remordentis conscientiæ. Hæc enim quatuor sunt in inferno. Væ illis qui multis in labotibus & expēsi sibi faciunt infernū. Væ illis qui potius eligunt habitare in inferno quā in parafiso. Mira infania taliū qui infernū præoccupant, quasi timerēt se nimis tardè peruenturos ad eū. De præcellentia: gaudiū virtutis respectu gaudiū mundani. CAP. IX.

F notandū, quod gaudiū virtutis quadrupliciter præcellit respectu gaudiij mundani. Primo in continuitate. Homo carnalis nō semper sedet ad mēsam corporalē, sed homini virtutis secura mēs est quasi iuge conuiuiū. Prou. 15. Job 20. Gaudiū hypocrita ad instar puncti. Hypocrita est mūdus exterius deauratus. Aug. in lib. Conf. Si quid arrisisset prosperū, tædebat apprehēdere: quia penè prius quam teneretur, auolabat. Gaudiū mundanū venit de foris, & facile impeditur, & discontinuat. Seneca vitā virtutis luci cōparat, vitā verū mūdanā fulgori, dīces. Magna existimas esse quæ relictus es, &c. Preposuisti talā securitatē ad quā iturus es, retinet te huius vite fulgor à qua trans-